

Čtvrtek, 21. května 2015

P8_TA(2015)0212

Svazijsko: případ aktivistů v oblasti lidských práv Thulaniho Maseka a Bhekiho Makhubua**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. května 2015 o Svazijsku: případ aktivistů v oblasti lidských práv Thulaniho Maseka a Bhekiho Makhubua (2015/2712(RSP))**

(2016/C 353/11)

Evropský parlament,

- s ohledem na dohodu z Cotonou,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
 - s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,
 - s ohledem na svazijský zákon o průmyslových vztazích z roku 2000 (s přijatými změnami),
 - s ohledem na program Mezinárodní organizace práce pro Svazijsko na podporu důstojné práce,
 - s ohledem na všeobecný pravidelný přezkum týkající se situace ve Svazijsku před zasedáním Rady pro lidská práva konaným dne 4. října 2011,
 - s ohledem na všeobecný systém preferencí EU (GSP) schválený Parlamentem dne 31. října 2012,
 - s ohledem na prohlášení EU vydané na 103. zasedání Mezinárodní konference práce konaném dne 6. června 2014 v Ženevě,
 - s ohledem na prohlášení vydané mluvčím místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku dne 30. července 2014 o případech odsouzení redaktora magazínu „The Nation“ Bhekiho Makhubua a právníka zaměřeného na oblast lidských práv Thulaniho Maseka,
 - s ohledem na rezoluci Africké komise pro lidská práva a práva národů (ACHPR) č. 286 o svobodě projevu ve Svazijském království,
 - s ohledem na místní prohlášení EU ze dne 1. dubna 2014 o nedávném uvěznění a pokračujícím zadržování redaktora magazínu „The Nation“ Bhekiho Makhubua a právníka zaměřeného na oblast lidských práv Thulaniho Maseka,
 - s ohledem na tiskové prohlášení zvláštního zpravodaje ACHPR pro svobodu projevu a pro přístup k informacím v Africe ze dne 28. března 2014 o zatčení pana Thulaniho Rudolfa Maseka a pana Bhekiho Makhubua,
 - s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacního řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Svazijsko je absolutistickou monarchií, v níž vládne král Mswati III., který v roce 1973 vyhlásil výjimečný stav, jenž po 41 letech stále platí, přičemž král má svou absolutní moc nad ministerskou radou, parlamentem a soudnictvím, za jeho vlády došlo ke značnému zhoršení situace v oblasti lidských práv, životní úrovně a zvýšení trvalé chudoby a omezení dodržování zásad právního státu, čehož je důkazem zejména zákaz politických stran prostřednictvím zákona; vzhledem k tomu, že porušování základních práv pracovníků se stalo systematickou praktikou a vzhledem k tomu, že za poslední desetiletí svazijská vláda porušovala práva odborových organizací a lidská práva a ignorovala i zásahy Mezinárodní organizace práce týkající se provádění úmluvy č. 87;

Čtvrtek, 21. května 2015

- B. vzhledem k tomu, že pan Thulani Maseko, právník pracující pro Kongres odborových svazů ve Svazijsku, byl dne 17. března 2014 zadržen poté, co napsal kritický článek o nedostatečné nezávislosti soudního systému ve Svazijsku; vzhledem k tomu, že dne 19. března 2015 po zveřejnění dopisu z vězení, v němž kritizuje podmínky ve věznici, byl předveden před disciplinární vězeňskou komisí bez přítomnosti právníka a byl násilím odveden do izolace; vzhledem k tomu, že ačkoli toto rozhodnutí napadl, nebyl doposud termín slyšení nejvyššího soudu oznámen;
- C. vzhledem k tomu, že pan Bheki Makhubu, fejetonista a šéfredaktor magazínu „The Nation“ považovaného za jediné nezávislé noviny v zemi, byl po zveřejnění kritického článku o soudním systému uvězněn za obvinění z „poškození dobrého jména soudní moci“ a „pohrdání soudem“;
- D. vzhledem k tomu, že Thulani Maseko a Bheki Makhubu byli dne 17. července 2014 Nejvyšším soudem Svazijska usvědčeni z pohrdání soudem a odsouzeni ke dvěma letům vězení, což se ve srovnání s běžným třicetidenním trestem odnětí svobody s možností zaplatit pokutu, který se v podobných případech ukládá, zdá být nepřiměřené; vzhledem k tomu, že soudce předsedající soudu během procesu Mpendulo Simelane byl zmíněn v jednom z článků zveřejněných v Masekových novinách a vzhledem k tomu, že se jedná o jasný střet zájmů a překážku ve spravedlivém soudním řízení;
- E. vzhledem k tomu, že zastrašování kritických hlasů, jako v případě Maseka a Makhubua, ze strany soudní moci ve Svazijsku není ojedinělé, a že je součástí znepokojivého trendu potlačování svobody projevu v zemi, kde 32 právních předpisů obsahuje ustanovení omezující svobodu projevu a přístupu k informacím a kde jsou od roku 1973 zakázány politické strany;
- F. vzhledem k tomu, že kromě využívání žalob za pohrdání soudem proti svým kritikům uplatňují svazijské orgány aktivně zákon o potírání terorismu z roku 2008 a zákon o pobuřování a rozvratné činnosti z roku 1938 s cílem zastrašit aktivisty a omezit právo na svobodu projevu, sdružování a pokojného shromažďování, a vzhledem k tomu, že tyto orgány zahájily v září 2014 proces podle zákona o pobuřování a rozvratné činnosti rovněž v případě pana Maseka na základě obvinění z rozvratné činnosti vznesenému proti němu poprvé v roce 2009; vzhledem k tomu, že mezinárodní organizace odsoudily ustanovení zákona o potírání terorismu, jelikož se v mnoha oblastech neslučují se závazky Svazijska v oblasti lidských práv;
- G. vzhledem k tomu, že v dubnu 2014 bylo uvězněno sedm osob a obžalováno z teroristických činů pouze proto, že nosily trička s politickými motivy; vzhledem k tomu, že svazijský premiér Barnabas Sibusiso Dlamini vystoupil dne 7. srpna 2014 před svazijským parlamentem a oznámil, že dva představitelé odborů, kteří se zúčastnili afrického summitu ve Washingtonu DC, by měli být oběšeni za kritizování vlády a že by oslavy 1. máje měly být povoleny pouze uznaným odborovým svazům;
- H. vzhledem k tomu, že svazijská ministryně práce a sociálního zabezpečení Winnie Magagulová dne 8. října 2014 zrušila s okamžitou platností veškerá sdružení, čímž došlo k rozpuštění Kongresu odborových svazů Svazijska (TUCOSWA), Spojeného odborového svazu Svazijska (ATUSWA), Federace svazijských zaměstnavatelů a obchodních komor (FSE&CC) a řady dalších statutárních orgánů, a vzhledem k tomu, že článek 5 úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě shromažďování, kterou vláda Svazijska ratifikovala, uznává právo zaměstnaneckých organizací připojovat se ke svazům a konfederacím podle vlastní volby;
- I. vzhledem k tomu, že vláda Svazijska zcela ignorovala doporučení a opakované výzvy mezinárodního odborového hnutí, aby dodržovala práva zaručená mezinárodními úmluvami, které Svazijsko ratifikovalo, zejména úmluvou Mezinárodní organizace práce č. 87, namísto upírání veškerých práv pracovníků svobodně se sdružovat a zapojovat se do činnosti v odborových svazech;
- J. vzhledem k tomu, že v návaznosti na vyšetřovací misi do Svazijska, kterou ve dnech 14.-16. května 2015 zorganizovala Mezinárodní konfederace odborových svazů, aby zhodnotila pokrok v oblasti svobody sdružování a navštívila aktivisty v oblasti politických a lidských práv, byl TUCOSWA konečně znovu zaregistrován; vzhledem k tomu, že orgány přesto nevyjádřily příslib, že nebudou zasahovat do vedení a organizace odborových svazů a na schůzích odborových svazů byla přítomna policie;

Čtvrtek, 21. května 2015

- K. vzhledem k tomu, že EU uzavřela dne 15. července 2014 jednání se skupinou SADC EPA (včetně Svazijska) o dohodě o hospodářském partnerství (EPA), která má být předložena Evropskému parlamentu k případnému schválení ve druhé polovině roku 2015;
- L. vzhledem k tomu, že Svazijsko přišlo v listopadu 2014 v souladu se Zákonem o africkém růstu a příležitostech (AGOA) o dohodu o preferenčním obchodu s USA, neboť svazijská vláda neuskutečnila reformu, kterou se dobrovolně zavázala provést v roce 2013 a která měla vyřešit otázku omezování svobody sdružování, svobody shromažďování a svobody projevu, včetně zadržování Thulanio Maseka a Bhekiho Makhubua, a pozměnit zákon o potírání terorismu, zákon o veřejném pořádku a zákon o průmyslových vztazích;
- M. vzhledem k tomu, že EU vyčlenila v rámci 11. Evropského rozvojového fondu (ERF) částku 62 milionů EUR na národní orientační program na období 2014–2020, jehož prioritami jsou podpora řádné správy, transparentnosti, odpovědnosti, nezávislosti soudnictví, právního státu a posílení bezpečnosti;
1. vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění Thulanio Maseka a Bhekiho Makhubua, neboť jejich zadržování má přímou souvislost s jejich legitimním uplatňováním práva na svobodu projevu a přesvědčení; vyzývá rovněž k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění všech vězňů svědomí a politických vězňů, včetně Maria Masukua, předsedy Lidově-demokratického spojeneckého hnutí a Maxwella Dlaminiho, generálního tajemníka svazijského Kongresu mládeže; odsuzuje kruté podmínky, za nichž jsou oba vězni zadržováni, a vyzývá orgány Svazijska, aby za všech okolností zaručily jejich fyzickou a duševní nedotknutelnost;
 2. připomíná závazek dodržovat zásady demokracie, právního státu a zásady lidských práv, mezi něž patří svoboda vyjadřování a svoboda sdělovacích prostředků, který Svazijsko přijalo v souladu s dohodou z Cotonou; vyjadřuje hluboké znepokojení nad úpadkem demokracie a základních práv ve Svazijsku a nad narůstající brutalitou, se kterou svazijská vláda reaguje na protivládní kritiku;
 3. poznamenává, že trest udělený Thulanimu Masekovi a Bhekimu Makhubuovi je mnohem přísnější než tresty, které byly uděleny v obdobných případech, což svědčí o jasném pokusu oba aktivisty umlčet a slouží jako odstrašující příklad pro ostatní, jak uvedl soudce pověřený tímto případem; požaduje, aby svazijská vláda neprodleně ukončila zastrasování novinářů, právníků, nezávisle smýšlejících soudců, odborářů a poslanců ze strany orgánů, které jim hrozily násilím, zadržením, stíháním nebo na ně vyvíjely jiné formy nátlaku v souvislosti s jejich úsilím o prosazování lidských práv, dodržování právního státu či politické reformy;
 4. vyzývá svazijskou vládu, aby zahájila skutečný dialog s odborovými svazy o legislativních reformách, které zajistí dodržování práv pracovníků v souladu s mezinárodními závazky;
 5. vyzývá svazijské orgány, aby přijaly konkrétní opatření v zájmu dodržování a podpory svobody projevu, zaručení demokracie a plurality a aby vytvořila legislativní rámec, který by umožňoval registraci, působení a plné zapojení politických stran v souladu s mezinárodními a regionálními závazky v oblasti lidských práv a se svazijskou ústavou, zejména s jejím článkem 24;
 6. zdůrazňuje, že nezávislost soudnictví je základní demokratickou zásadou, která musí být dodržována;
 7. pokládá zadržování politických aktivistů a zákaz odborových svazů za jednání, které je v jednoznačném rozporu se závazky vyplývajícími z dohody z Cotonou, na jejímž základě Svazijsko přislíbilo dodržovat zásady demokracie, právního státu a lidských práv, a s kapitolou o udržitelném rozvoji dohody skupiny SADC o hospodářském partnerství, kterou Evropský parlament podpořil v závislosti na dodržování přijatých závazků, včetně dodržování závazků k mezinárodním úmlouvám, sčejných norem MOP a úmluvy č. 87 a č. 98;
 8. připomíná, že EU Svazijsku udělí obchodní preference GSP s cílem poskytnout obchodní pobídky, které by vedly k dodržování základních lidských a pracovních práv a řádné správy; domnívá se, že zákaz odborových svazů a zadržování politických odpůrců je v rozporu s těmito cíli;

Čtvrtek, 21. května 2015

9. vyzývá proto Komisi, aby splnila svou povinnost monitorovat, zda Svazijsko dodržuje lidská práva, pracovní a environmentální úmluvy v rámci systému všeobecných preferencí a aby zahájila šetření s cílem zjistit, zda dochází k vážnému a systematickému porušování pracovních práv, na něž se vztahuje ochrana systému všeobecných preferencí;
 10. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, svazijské vládě, vládám Jihoafrického společenství pro rozvoj, Mezinárodní organizaci práce, Africké unii a generálnímu tajemníkovi OSN.
-